

Datum
2024-05-24

Diarienummer
SAN-00119-2024

Till Justitiedepartementet

Yttrande - Remiss av SOU En effektivare kontaktförbudslagstiftning - ett utökat skydd för utsatta personer

Remissinstansen diarienummer: Ju2024/00351

Övergripande kommentarer

Utredare har biträtt Justitiedepartementet för att se över kontaktförbudslagstiftningen i syfte i att säkerställa att lagstiftningen i så hög grad som möjligt tillgodoser intresset av att förebygga och ge skydd till främst kvinnor och barn som är utsatta för våld och andra kränkningar i nära relation.

I promemorian SOU 2024:13 En effektivare kontaktförbudslagstiftning – ett utökat skydd för utsatta personer, föreslår utredarna att underrättelseskyldigheten till socialnämnden ska utvidgas. Promemorian är nu ute på remiss och social- och arbetsmarknadsnämnden ska svara på avsnitt 8.6.2 Underrättelseskyldighet till socialnämnden ska utvidgas.

Förslaget är att socialnämnden alltid ska underrättas när ett beslut om kontaktförbud meddelas, eftersom socialtjänsten har en viktig roll i att erbjuda stöd- och skyddsåtgärder som komplement till kontaktförbudet. Detta inkluderar att erbjuda insatser både till den brottsutsatta och till den som utövar våld, för att hjälpa denne att upphöra med sitt beteende.

Enligt nuvarande regler underrättas socialnämnden endast om beslutet om kontaktförbud gäller parter med gemensamma barn under 18 år, om någon av parterna bor med eller har umgänge med ett barn under 18 år, eller om kontaktförbudet avser den gemensamma bostaden. Socialstyrelsen har föreslagit att underrättelseskyldigheten bör utvidgas till alla fall av kontaktförbud.

Utredarna föreslår att förändringarna träder i kraft 1 juli 2025.

Kommentarer till specifika delar av remissen

Avsnitt 8.6.2 Underrättelseskyldighet till socialnämnden ska utvidgas

Genom att socialnämnden underrättas vid beslut om kontaktförbud får socialtjänsten möjlighet att tidigt identifiera och erbjuda stöd och insatser till personer som är i behov av hjälp. Detta kan bidra till att förebygga konflikter och våld. Underrättelseskyldigheten kan även bidra till ökad säkerhet och skydd för

utsatta personer. Genom att socialnämnden blir underrättad om samtliga beslut om kontaktförbud kan socialtjänsten bättre följa upp och säkerställa att utsatta individer får det skydd de behöver samt att våldsutövare kan få stöd och hjälp för att bryta sitt beteende. Våldsutövare är en grupp som socialtjänsten ofta har svårt att nå, men med hjälp av underrättelser kan socialtjänsten förbättra sina möjligheter att nå fram till dem. Även om parterna inte har gemensamma barn kan det finnas barn i miljön som påverkas. Socialtjänsten kan genom att underrättas om kontaktförbud agera för att säkerställa barns säkerhet och behov av stöd. Ökad underrättelse kan leda till förbättrad samverkan mellan socialtjänsten, rättsväsendet och andra aktörer, vilket kan bidra till en mer sammanhållen och effektiv hantering av ärenden som rör kontaktförbud.

Att bli underrättad om samtliga kontaktförbud kan leda till en ökning i arbetsbördan för socialtjänsten, då fler ärenden behöver följas upp och hanteras. För att effektivt hantera den ökade mängden underrättelser kan det krävas ytterligare personal och resurser vilket kan innebära ökade kostnader för förvaltningen. Enligt utredarna uppskattar dem att förslagen kommer medföra en ökning av antalet beslut om kontaktförbud med 30–40 procent (3400 beslut om kontaktförbud). Utredarna förväntar sig att det medför kostnadsökningar främst för Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten men tar inte upp kostnadsökningar för socialtjänsten.

Social- och arbetsmarknadsnämnden vill lyfta fram att de ökade kraven på socialtjänsten i samband med underrättelse om kontaktförbud kommer att innebära resursökningar i form av personal och kostnader. För social- och arbetsmarknadsförvaltningen i Östersunds kommun är det svårt att uppskatta hur stor ökningen blir.

Social- och arbetsmarknadsnämnden håller med utredarna om att underrättelsen till socialnämnden bör inträda först efter att ett beslut meddelats och inte när ansökan om kontaktförbud görs. Om socialnämnden underrättas vid alla ansökningar om kontaktförbud, även de som saknar grund för beslut, skulle det sannolikt innebära att nämnden i de flesta fall inte har tillräckligt med information för att vidta åtgärder.

Social- och arbetsmarknadsnämnden ställer sig positiva till förslaget med att underrättelse sker till socialnämnden vid samtliga beslut om kontaktförbud.

Ställningstagande

Social- och arbetsmarknadsnämnden tillstyrker yttrandet.

Björn Sandal Ordförande social- och arbetsmarknadsnämnden

Social- och arbetsmarknadsförvaltningen

ÖSTERSUNDS KOMMUN

Yttrandet skickas till Justitiedepartementet via e-post till ju.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till ju.L5@regeringskansliet.se.